

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Kinga Sternik

w sprawie **K. B.**

skazanego za czyn określony w art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 18 września 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 7 września 2023 r., sygn. akt II Ka 216/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Suwałkach

z dnia 24 marca 2023 r., sygn. akt II K 659/22

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. co do rozstrzygnięcia o
karze pozbawienia wolności orzeczonej za czyn przypisany K. B.
w pkt I. 3 wyroku Sądu Okręgowego oraz o warunkowym
zawieszeniu jej wykonania i w tym zakresie sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 marca 2023 r., sygn. akt II K 659/22, Sąd Rejonowy w Suwałkach uznał oskarżonego K. B. za winnego popełnienia czynów wyczerpujących dyspozycję art. 59 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz art. 62 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za które przy uwzględnieniu art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na kary grzywny odpowiednio 300 i 50 stawek dziennych po 10 zł każda stawka. Ponadto sąd ten, na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., orzeczone wobec oskarżonego kary grzywny połączył i jako karę łączną orzekł karę grzywny w wymiarze 350 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki diennej na kwotę 20 złotych, przy czym na poczet kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny i uznając tym samym karę łączną grzywny za wykonaną do wysokości 140 stawek dziennych. W związku ze skazaniem za czyn z pkt I aktu oskarżenia, orzeczono wobec oskarżonego K. B. na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 400,00 zł., zaś na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 4 § 1 k.k., nawiązkę w kwocie 2.000 zł. na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii na rzecz Stowarzyszenia M. Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Z. Z kolei w związku ze skazaniem oskarżonego za czyn z pkt II aktu oskarżenia na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 4 § 1 k.k., orzeczono przepadek dowodów rzeczowych, a na podstawie art. 70 ust. 4 tej ustawy w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczono nawiązkę w kwocie 500 złotych na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii na rzecz Stowarzyszenia M. Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Z.

Wyrok ten w całości na niekorzyść oskarżonego K. B. zaskarżył prokurator, wskazując na:

„- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść (na podstawie art. 438 pkt 3 kpk) , polegający na dowolnej i sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania oraz wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego skutkującej uznaniem, że czyn opisany w pkt VII wyroku którego dopuścił się K. B. stanowi wypadek mniejszej wagi określony w art. 59 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 kk, podczas gdy analiza całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bezsprzecznie wskazująca na wielokrotne udzielenie przez, oskarżonego K. B. Ł. K. substancji psychotropowej w postaci amfetaminy, ilość udzielonej substancji psychotropowej, rodzaj narkotyku, czerpanie korzyści majątkowej ze strony K. B. ze sprzedaży narkotyków prowadzi do wniosku, iż czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona typu podstawowego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a w konsekwencji powinna skutkować skazaniem za przestępstwo w typie podstawowym, a nie uprzywilejowanym

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść (na podstawie art. 438 pkt 3 kpk), polegający na dowolnej i sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania oraz wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego skutkującej uznaniem, że czyn opisany w pkt VIII wyroku którego dopuścił się K. B. stanowi wypadek mniejszej wagi określony w art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, podczas gdy analiza całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bezsprzecznie wskazująca na ilość posiadanej substancji psychotropowej w postaci amfetaminy, okoliczności zdarzenia, rodzaj substancji psychotropowej prowadzi do wniosku, iż czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona typu podstawowego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a w konsekwencji powinna skutkować skazaniem za przestępstwo w typie podstawowym, a nie uprzywilejowanym”.

Stawiając te zarzuty skarżący wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku wobec K. B. w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.”

Wyrokiem z dnia 7 września 2023 r., sygn. akt II Ka 216/23 Sąd Okręgowy w Suwałkach zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- wyeliminował przyjęcie wypadku mniejszej wagi z art. 59 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i oskarżonego K. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia czynu i za to na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. i 72 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat, zobowiązując go do informowania pisemnie Sądu o przebiegu okresu próby raz na 3 miesiące (punkt I. 3 wyroku),

- w pkt VIII wyeliminował przyjęcie wypadku mniejszej wagi z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i oskarżonego K. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia czynu i za to na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę grzywny w wymiarze 180 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 zł. (punkt I. 4 wyroku);

- w pkt X okres rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu K. B. na poczet kary grzywny orzeczonej w pkt 4 niniejszego wyroku, przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny 2 stawkom dziennym grzywny, uznając tym samym karę grzywny za wykonaną do wysokości 138 stawek dziennych (pkt I. 5 wyroku), a następnie

- uchylił pkt IX, XXIII i XXIV (pkt II wyroku), a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt III wyroku).

Kasację na niekorzyść skazanego złożył Prokurator Generalny zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w zakresie zawartego w pkt I. 3 części dyspozytywnej rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności za czyn zarzucany K. B. w pkt I aktu oskarżenia, a w konsekwencji również warunkowego zawieszenia wykonania tej kary, wskazując na:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 57b k.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu K. B., za przypisany mu występki z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu

narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., kary roku pozbawienia wolności, w sytuacji gdy przepis art. 57b k.k. - w brzmieniu obowiązującym zarówno w dacie popełnienia czynu, jak i w dacie orzekania - nakłada na sąd obowiązek wymierzenia za przypisane sprawcy przestępstwo, popełnione w warunkach określonych w art. 12 § 1 k.k., kary w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia do podwójnej wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia, co w realiach niniejszej sprawy, z uwagi na ustawowe zagrożenie wskazanego występkę, winno skutkować wymierzeniem oskarżonemu m.in. kary pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej roku i miesiąca pozbawienia wolności i co w konsekwencji, stosownie do brzmienia art. 69 § 1 k.k., uniemożliwiało zastosowanie wobec niego instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania.”

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwia jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący, że sąd odwoławczy dokonując częściowej zmiany wyroku zaskarżonego apelacją prokuratora (w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego K. B. co do czynu zarzucanego mu w pkt I a/o) uchybił w sposób rażący wskazanemu w petitum kasacji przepisowi prawa materialnego, tj. art. 57b k.k. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu (obowiązującym w dacie popełnienia czynu zarzucanego temu oskarżonemu w pkt I a/o) skazując za przestępstwo określone w art. 12 § 1 k.k. sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia do podwójnej wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia.

Sąd Okręgowy w Suwałkach uznając oskarżonego K. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia czynu kwalifikowanego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zobligowany był orzec wobec oskarżonego karę wyższą niż kara roku pozbawienia wolności, która stanowi minimum ustawowego zagrożenia

przewidzianego w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz.1939 t.j.).

Orzeczenie w tym układzie kary roku pozbawienia wolności skutkowało rażąco i mającym istotny wpływ na treść tego orzeczenia naruszeniem prawa karnego materialnego, tj. art. 57b k.k. Uchybienie to miało przy tym istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, skutkowało bowiem takim ukształtowaniem orzeczenia o karze pozbawienia wolności, które nie uwzględniało obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych, i co więcej umożliwiało zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Jak wynika bowiem z treści art. 69 § 1 k.k., sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku. Słusznie więc zauważa skarżący, że przepis ten nie pozwala na zastosowanie wskazanego w nim środka probacji wobec osoby skazanej za przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, o ile przestępstwo to popełnione zostanie w ramach czynu ciągłego, bez jednoczesnego nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Z uwagi na powyższe uchybienie, konieczne było uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach w zaskarżonej części, tj. co do rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności orzeczonej za czyn zarzucany K. B. w pkt I aktu oskarżenia, a w konsekwencji także o orzecznym środku probacji i przekazanie sprawy w tym zakresie temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Ze wskazanych wyżej powodów, orzeczono jak w wyroku.

Michał Laskowski

Jarosław Matras

Eugeniusz Wildowicz

[PGW]

[ms]